

Сокальська Мала академія наук учнівської молоді імені
Ігоря Богачевського

ІНТЕЛЕКТ

Спецвипуск

*МАН – це хороша
школа*

*Самопізнання,
Саморозвитку
Самопідготовки
Пройди її!*

*МАН - це шлях
Можливостей,
Відкриттів,
Компетентності
Обери його!*

*МАН - це випробу
вання
Характеру,
Здібностей,
Волі
Підкори свою
вершину!*

90-ті роковини Голодомору 1932- 1933 років

25 листопада українці та світ,

вшанують пам'ять заморених Голодомором 1932-33 років.

Голодомор 1932-1933 років — це трагічна сторінка минулого у величезній кількості українських родин. Щорічно у четверту суботу листопада в Україні та світі вшановують пам'ять жертв Голодоморів.

Цьогоріч ми вдруге віддаємо шану жертвам сталінського геноциду в умовах повномасштабної війни. Пам'ять про Голодомор – це більше ніж спогади травматичних та трагічних подій минулого. Це рефлексія й осмислення історії Голодомору в контексті сучасної російсько-української війни та пошук схожостей і відмінностей історичних подій початку 1930-х років та 2022-2023 років.

Закликаємо також людей по всьому світу засвітити вогник у домівці як вияв скорботи за загиблими, віри в перемогу України й готовності докласти зусиль, щоб геноциди не повторювалися.

Пам'ятаємо. Єднаємося. Переможемо!

Марія Федчун, вчитель журналістики

Історична довідка

У 1932–1933 роках комуністичний тоталітарний режим вчинив злочин геноциду проти Українського народу. Сьогодні його спадкоємець – рашистський режим прагне знову вчинити на українській землі геноцид.

Голодомор здійснило керівництво ВКП(б) та уряд СРСР у 1932–1933 роках шляхом організації штучного масового голоду, що спричинив загибель мільйонів українців у сільській місцевості на території Української СРР та Кубані, де переважну більшість населення становили українці.

Україна внаслідок геноциду 1932–1933 років, масових штучних голодів 1921–1923 та 1946–1947 років втратила мільйони людських життів. У 2006 році Законом України Голодомор 1932–1933 років визнаний геноцидом Українського народу.

Метою злочину було знищення українського народу як національної групи. Комуністичний тоталітарний режим через насильницьке вилучення продовольства, блокаду сіл і цілих районів, заборону виїзду за межі охопленої голодом України, згортання сільської торгівлі, репресій проти незгодних створив для українців умови, не сумісні із життям. Тобто розрахунок був на фізичне знищення нашої нації.

Через 90 років після Голодомору-геноциду росіяни знову застосовують проти українців методи геноциду, щоб знищити нашу ідентичність, культуру, мову – знищити українську націю як таку. Для цього окупанти масово вбивають і депортують українців, руйнують міста.

І в 1932–1933 роках, і нині Росія намагається зламати волю українців до спротиву, кидає проти нас весь свій терористичний арсенал. Сталін у ХХ столітті та Путін у ХХІ зробили вибір на користь геноцидів, бо інші методи упокорення українського народу не спрацювали. Сталін для організації геноциду вдався до тотальної конфіскації харчів, блокади, посилення терору. Путін застосовував повномасштабне військове вторгнення. За ним як складові геноцидної політики почалися терор, масові вбивства, умисні напади на укриття, шляхи евакуації та гуманітарні коридори, бомбардування житлових районів, сексуальне насильство, воєнні облоги, депортації (насильницьке переміщення українців, зокрема дітей).

Інформаційні кампанії періоду Голодомору та нинішньої російської агресії дуже схожі. І тоді, і тепер Росія розвернула масштабні дезінформаційні та пропагандистські кампанії для підготовки російської аудиторії до скоєння чи схвалення звірств, а також приховування злочинів. Як тоді, так і нині Росія розраховує на атмосферу байдужості на заході, силу страху перед своєю міццю та намагається створити паралельну штучну інформаційну реальність, далеку від дійсності.

Та сьогодні весь цивілізований світ допомагає Україні, а ми, українці, маємо власну державу, Збройні сили, згуртовані та всі разом працюємо на перемогу. І завдяки цьому успішно протистоїмо путінському геноциду. Пам'ятаючи про злочини комуністичного тоталітарного режиму, сьогодні ми всі сили спрямовуємо на підтримку наших захисників.

В умовах нинішньої російської агресії наша пам'ять про Голодомор 1932–1933 років є чинником суспільної мобілізації українців і світової спільноти для протидії агресору. Станом на жовтень 2023 року визнали Голодомор 1932–1933 в Україні актом геноциду парламенти 28 держав

Відтак вшанування пам'яті жертв Голодомору проходить під гаслом

«Пам'ятаємо. Єднаємося. Переможемо!».

Водночас пам'ять про використання тодішнім кремлівським режимом у 1932–1933 роках голоду як інструменту здійснення злочину геноциду проти українців повинна слугувати засторогою для недопущення виникнення голоду будь-де на планеті, засторогою недопущення провокування і використання продовольчої кризи нинішнім кремлівським агресором для досягнення своїх цілей.

Чому українців вбивали голодом?

Після Жовтневого перевороту впродовж 1917–1921 років на більшій частині території колишньої Російської імперії владу захопили комуністи. Вони шляхом прямої окупації знищили демократичну Українську Народну Республіку, проголошену 1917 року. Досвід важкої боротьби із українськими рухом змусив комуністичний режим для зміцнення свого становища в Україні піти на створення у 1919–1920 роках квазидержави УСРР зі столицею у Харкові та певні поступки українському національному рухові.

Україна в 1920-х роках переживала культурний ренесанс європейського зразка. Під гаслом “Геть від Москви!” тут формувалися самобутні, відмінні від російських, культурні традиції, орієнтовані на Європу. Створювалася національна система освіти, обґрунтовувалася економічна концепція України як автономного економічного організму. Проте до кінця цього періоду в СРСР був встановлений тоталітарний комуністичний режим із суворою суспільною ієрархією. Будь-який прояв незгоди або нонконформізму (як індивідуального, так і малих і великих груп людей за професійною, національною, релігійною, партійною ознаками) негайно жорстоко карався та придушувався.

Українська нація, яка була другою за чисельністю в СРСР, мала величезний культурно-історичний спадок, власні славетні традиції державотворення, досвід національно-визвольної боротьби. Широкі кола інтелектуалів та економічно самостійне селянство не сприймали політики комуністичного керівництва. Тому за мету було поставлено знищення українців як політичної нації, що могла поставити питання про створення незалежної держави. Для досягнення цієї мети був обраний жажливий інструмент – вбивство голодом.

ГОЛОДОМОР
1932 – 1933

*Боліло... болить... болітиме...
Довіку не втамувати.
В віконці свіча горітиме...
Ми будемо пам'ятати...
Худенькі дитячі рученьки,
Безсило простягнуті в небо...
Насильницьким голодом змучені...
Лиш крихточку хліба треба...
Як мама, зовсім знесилена,
У Бога просила... смерті...
Як стали хати могилами...
Із пам'яті це не стерти...
Невинні життя відібрані.
Невже навіть Бог безсилий?
Кривавий врожай вже зібрано...
Все смерть без жалю скосила.
Молитвами материнськими
До неба земля волала...
А мама дитя в колосочці
На вічний сон колихала.
... Вже скоро весна. Травиночка
У полі десь зеленітиме...
Ой люлі, моя дитиночко...
Я борщик тобі варитиму.
Ще трішки терпіти... трішечки...
Безсило вона шептатиме...
Обнявши худенькі ніженьки
Із донечкою вмиратиме...*

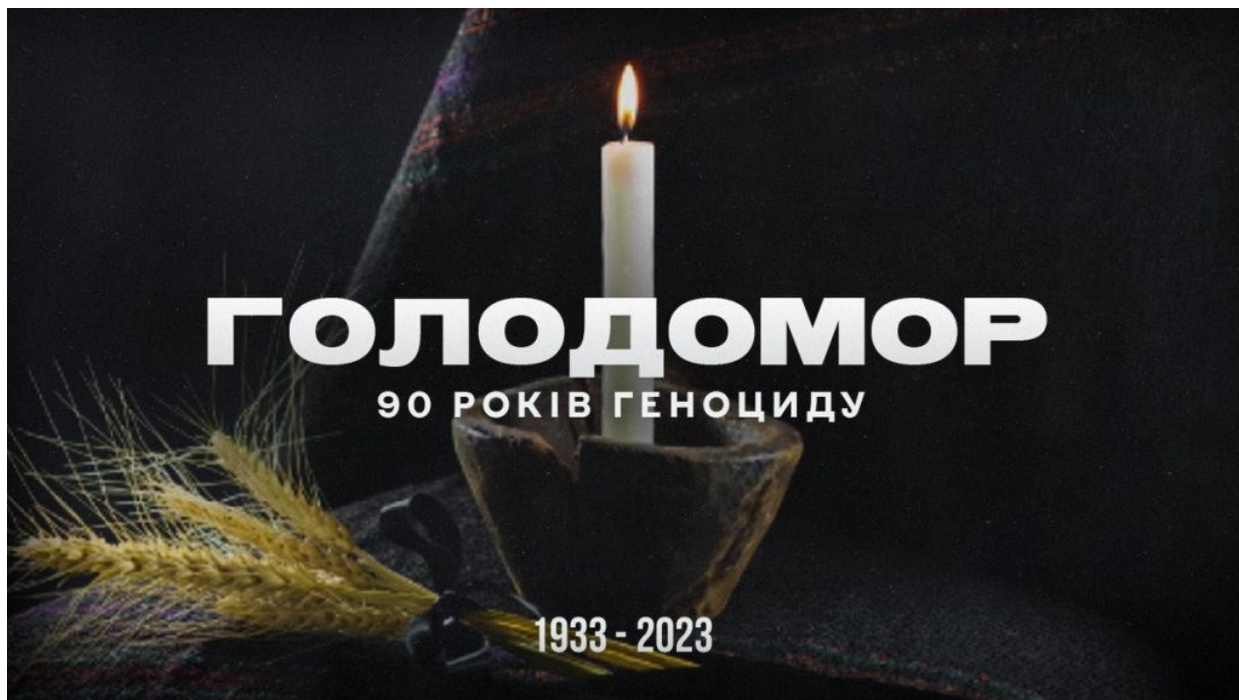
*Боліло... Болить... Болітиме...
І свічка самотньо плаче
За тими, хто вже не житиме...
Хто світу уже не бачить...
Замучена чорним голодом
Кричала земля до неба...
Як люто смерть віє холодом...
Лиш крихточку хліба треба.*

*Довіку це непростачено...
А як же таке простити?
Людськими життями сплачено
Той біль, що не погасити.
Боліло... Болить... Болітиме...
Біль дихає важко... Холодом...
Свіча на вікні горітиме
Як пам'ять замореним голодом...*

*Тетяна Климчук
поетеса СП «Колос»*

Трагічні події та злочини сьогодні доводять: жива пам'ять надзвичайно важлива: ті, хто чинить злочини проти людства, мають бути засуджені світовою спільнотою, а жертви – шановані.

Свічки та вогники, які ми запалюємо в цей день, символізують скорботу і пам'ять про мільйони загублених життів українців та одночасно віру, що подібне ніколи й ніде не має повторитися!!!

*Також багато корисної та цікавої інформації на нашому сайті:
<http://www.mansokal.school.social/category/>*

Газета «ІНТЕЛЕКТ» виходить друком з 2011 року. Поширюється в Сокальській Малій академії учнівської молоді імені Ігоря Богачевського.

***Головний редактор:** Федчун Марія.
Адреса редакції: м.Сокаль, вул.Шептицького 90,
Львівська обл.*

При підготовці номера використовувались власні матеріали, а також матеріали інформаційних агентств і ресурсів всесвітньої мережі Інтернет. Відповідальність за зміст і достовірність опублікованих даних несуть автори публікацій.